

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 11.3.2020
COM(2020) 98 final

**KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW,
LILL-KUNSILL, LILL-KUMITAT EKONOMIKU U SOĊJALI EWROPEW U LILL-
KUMITAT TAR-REĠJUNI**

**Pjan ta' Azzjoni ġdid dwar l-Ekonomija Ċirkolari
Għal Ewropea aktar nadifa u kompetittiva**

WERREJ

1.	INTRODUZZJONI	2
2.	QAFAS TA' POLITIKA GHALL-PRODOTTI SOSTENIBBLI.....	3
2.1.	It-tfassil ta' prodotti sostenibbli.....	3
2.2.	L-ghoti tas-setgħa lill-konsumaturi u lix-xerrejja pubbliċi	5
2.3.	Iċ-ċirkolarità fil-proċessi tal-produzzjoni.....	6
3.	IL-KTAJJEN EWLENIN TAL-VALUR TAL-PRODOTTI	7
3.1.	L-elettronika u l-ICT	7
3.2.	Batteriji u vetturi.....	8
3.3.	L-imballaġġ	9
3.4.	Il-plastik.....	9
3.5.	It-tessuti	10
3.6.	Il-kostruzzjoni u l-bini.....	11
3.7.	L-ikel, l-ilma u n-nutrijenti.....	12
4.	INQAS SKART, AKTAR VALUR	13
4.1.	Politika msahħa dwar l-iskart b'appoġġ għall-prevenzjoni tal-iskart u iċ-ċirkolarità.....	13
4.2.	It-titjib taċ-ċirkolarità f'ambjent mingħajr tossiċità	14
4.3.	Il-ħolqien ta' suq tal-UE li jiffunzjona sewwa għall-materja prima sekondarja.....	14
4.4.	L-indirizzar tal-esportazzjonijiet tal-iskart mill-UE	15
5.	NAGHMLU Ċ-ĊIRKOLARITÀ TAHDEM GHAN-NIES, GHAR- REĠJUNI U GHALL-BLIET	16
6.	AZZJONIJIET TRAZVERSALI	16
6.1.	Iċ-ċirkolarità bħala prerekwizit għan-newtralità klimatika	16
6.2.	Ikollna l-ekonomija t-tajba	17
6.3.	Nixprunaw it-tranzizzjoni permezz tar-riċerka, l-innovazzjoni u d- diġitalizzazzjoni.....	18
7.	IMMEXXU L-ISFORZI FUQ LIVELL GLOBALI	18
8.	IL-MONITORAĠĠ TAL-PROGRESS	19
9.	KONKLUŻJONI.....	20

1. INTRODUZZJONI

Pjaneta wahda biss ghandna, imma sal-2050, id-dinja se tkun qed tikkonsma daqsliekeu kellna tlieta¹. Il-konsum globali ta' materjali bhall-bijomassa, il-fjuwils fossili, il-metalli u l-minerali mistenni jirdoppja fl-erbghin sena li gejjin² u l-generazzjoni annwali tal-iskart hija pprogettata li tizdied b'70 % sal-2050³.

Minhabba li nofs l-emissjonijiet totali tal-gassijiet serra u aktar minn 90 % tat-telf tal-bijodiversità u l-istress tal-ilma jigu mill-estrazzjoni u l-ipproċessar tar-riżorsi, il-**Patt Ekoloġiku Ewropew**⁴ nieda strateġija miftiehma għal ekonomija newtrali għall-klima, effiċjenti fl-użu tar-riżorsi u kompetittiva. **Iż-żieda fl-ekonomija ċirkolari minn daww li huma fuq quddiem nett għall-atturi ekonomiċi ewlenin** ser tkun il-forza deċiżiva sabiex tinkiseb in-**newtralità klimatika sal-2050** u **tkabbir ekonomiku diżakkopjat mill-użu tar-riżorsi**, filwaqt li tiżgura l-kompetittività fit-tul tal-UE u li hadd ma jithalla l-art.

Biex tissodisfa din l-ambizzjoni, l-UE tehtieg li thaffef it-tranzizzjoni lejn mudell ta' **tkabbir riġenerattiv li jagħti lura lejn il-pjaneta aktar milli tiehu**, isir progress biex il-konsum tar-riżorsi tagħha jinżamm fil-limiti tal-pjaneta, u għalhekk tagħmel hiliha biex **tnaqqas l-impronta materjali tagħha u tirdoppja r-rata tal-użu tal-materjal ċirkolari tagħha fid-deċennju li għej**.

Għan-negozji, il-hidma flimkien dwar il-holqien ta' qafas għal prodotti sostenibbli se tipprovdi opportunitajiet godda fl-UE u lil hinn minnha. Din it-tranzizzjoni progressiva, iżda irriversibbli, għal sistema ekonomika sostenibbli hija parti indispensabbli mill-istrateġija industrijali l-ġdida tal-UE. Studju riċenti jistma li l-applikazzjoni tal-prinċipji tal-ekonomija ċirkolari madwar l-ekonomija tal-UE għandha l-potenzjal li żżid il-PDG tal-UE b'0.5 % addizzjonali sal-2030 billi tohloq madwar 700 000 impjieġ ġdid⁵. Hemm każ ċar ta' negozju għall-kumpaniji individwali wkoll: peress li d-ditti tal-manifattura fl-UE jonfqu medja ta' madwar 40 % fuq materjali, mudelli ta' ċirkwit magħluq jistgħu jżidu l-profittabbiltà tagħhom, filwaqt li jagħtuhom kenn minn varjazzjonijiet fil-prezz tar-riżorsi.

Filwaqt li tibni fuq is-Suq Uniku u l-potenzjal tat-teknoloġiji diġitali, l-ekonomija ċirkolari tista' **ssahhah il-bażi industrijali tal-UE, filwaqt li trawwem il-holqien tan-negozju u l-intraprenditorija fost l-SMEs**. Il-mudelli nnovattivi tan-negozju bbażati fuq relazzjoni eqreb mal-konsumaturi, il-personalizzazzjoni tal-massa, il-kondiviżjoni u l-ekonomija kollaborattiva, u mhaddma minn teknoloġiji diġitali, bhall-internet tal-oġġetti, il-big data, il-blockchain u l-intelligenza artifiċjali mhux biss se jhaffu ċ-ċirkolarità imma se jiddimaterjalizzaw l-ekonomija tagħna u jsawru Ewropa anqas dipendenti fuq materjali primarji.

Għaċ-ċittadini, l-ekonomija ċirkolari se tipprovdi **prodotti ta' kwalità għolja, funzjonali u sikuri, li huma effiċjenti u affordabbli**, idumu jservu aktar u li huma maħsuba għal użu mill-ġdid, tiswija u riċiklaġġ ta' kwalità għolja. **Firxa shiha ġdida ta' servizzi sostenibbli**, mudelli ta' prodotti daqsliekeu kienu servizzi u soluzzjonijiet

¹ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-consumption-production/>

² OECD (2018), *Global Material Resources Outlook to 2060*.

³ Il-Bank Dinji (2018), *What a Waste 2.0: A Global Snapshot of Solid Waste Management to 2050*.

⁴ COM (2019) 640 final.

⁵ Cambridge Econometrics, Trinomics, and ICF (2018), *Impacts of circular economy policies on the labour market*.

digitali ser iġibu magħhom kwalità ta' hajja aħjar, impjiegi innovattivi u għarfien u ħiliet imtejba.

Dan il-Pjan ta' Azzjoni dwar l-Ekonomija Ċirkolari jipprovdi agenda orjentata lejn il-futur biex tinkiseb Ewropa aktar nadifa u kompetittiva f'holqien kongunt mal-atturi ekonomiċi, il-konsumaturi, iċ-ċittadini u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili. Huwa għandu l-għan li jhaffef il-bidla trasformattiva meħtieġa mill-Patt Ekoloġiku Ewropew, filwaqt li jibni fuq l-azzjonijiet tal-ekonomija ċirkolari implimentati mill-2015⁶. Dan il-pjan se jiżgura li l-qafas regolatorju jiġi ssimplifikat u jsir adatt għal futur sostenibbli, li l-opportunitajiet il-godda mit-tranżizzjoni jiġu massimizzati, filwaqt li jiġu minimizzati l-piżijiet fuq in-nies u n-negozji.

Il-pjan jippreżenta sett ta' inizjattivi interrelatati biex jiġi stabbilit **qafas b'saħħtu u koerenti ta' politika dwar il-prodotti li jwassal biex il-prodotti, is-servizzi u l-mudelli tan-negozju jsiru sostenibbli u biex ix-xejriet tal-konsum jiġu trasformati b'tali mod li l-ewwel nett ma jiġi prodott l-ebda skart.** Dan il-qafas ta' politika dwar il-prodotti se jiġi introdott progressivament, filwaqt li ktajjen ta' valur tal-prodotti ewlenin se jiġu indirizzati b'ħala kwistjoni ta' prijorità. Ser jiġi implimentati aktar miżuri biex **jitnaqqas l-iskart** u jiġi żgurat li l-UE jkollha **suq intern li jiffunzjona sewwa għall-materja prima sekondarja ta' kwalità għolja.** Il-kapaċità tal-UE li tiegħu r-responsabbiltà għall-iskart tagħha ser tissaħħaħ ukoll.

L-Ewropa mhux se tikseb bidla trasformattiva waħedha. L-UE ser tkompli **turi t-triq lejn ekonomija ċirkolari fil-livell globali**⁷ u tuża l-influenza, l-għarfien espert u r-riżorsi finanzjarji tagħha biex timplimenta l-**Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli għall-2030.** Dan il-pjan għandu l-għan ukoll li jiżgura li l-ekonomija ċirkolari taħdem għan-nies, ir-reġjuni u l-bliet, tikkontribwixxi bis-shiħ għan-newtralità tal-klima u tisfrutta l-potenzjal tar-riċerka, l-innovazzjoni u d-digitalizzazzjoni. Jipprevedi żviluppi ulterjuri għal-qafas ta' **monitoraġġ sod** li jikkontribwixxi għall-kejl tal-benesseri lil hinn mill-PDG.

2. QAFAS TA' POLITIKA GHALL-PRODOTTI SOSTENIBBLI

2.1. It-tfassil ta' prodotti sostenibbli

Filwaqt li sa 80 % tal-impatti ambjentali tal-prodotti jiġu ddeterminati fil-fażi tad-disinn⁸, **ix-xejra lineari tal-prinċipju "hu-uża-armi" ma tipprovdix lill-produtturi b'biżżejjed inċentivi biex jagħmlu l-prodotti tagħhom aktar ċirkolari.** Hafna prodotti jatkissru malajr wisq, ma jistgħux jerġgħu jintużaw, jissewwew jew jiġu rriciklati kif ġie b u laħaq, u hafna minnhom huma maħsuba biex jintużaw darba biss. Fl-istess ħin, is-Suq Uniku jagħti lill-UE l-massa kritika li tippermettilha tistabbilixxi standards globali f'oqsma relatati mas-sostenibbiltà tal-prodotti u tinfluwenza d-disinn tal-prodotti u l-ġestjoni tal-katina tal-valur madwar id-dinja.

L-inizjattivi u l-leġiżlazzjoni tal-UE diġà jindirizzaw sa ċertu punt aspetti ta' sostenibbiltà tal-prodotti, jew fuq bażi obbligatorja inkella volontarja. B'mod partikolari, id-Direttiva dwar l-Ekodisinn⁹ tirregola b'suċċess l-effiċjenza fl-enerġija u xi

⁶ COM (2015) 614 final.

⁷ SWD(2020) 100.

⁸ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4d42d597-4f92-4498-8e1d-857cc157e6db>

⁹ Id-Direttiva 2009/125/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Ottubru 2009 li tistabbilixxi qafas għall-iffissar ta' rekwiżiti għall-ekodisinn għal prodotti relatati mal-enerġija (Test b'relevanza għaž-ŻEEĠU L 285, 31.10.2009, p. 10).

karatteristiċi taċ-ċirkolarità tal-prodotti relatati mal-enerġija. Fl-istess hin, strumenti bħall-Ekotikketta¹⁰ tal-UE jew il-kriterji tal-akkwist pubbliku ekoloġiku (APE)¹¹ tal-UE għandhom ambitu usa' iżda naqqsu l-impatt minhabba l-limitazzjonijiet tal-approċċi volontarji. Fil-fatt, ma hemm **l-ebda sett komprensiv ta' rekwiziti** li jiżguraw li l-prodotti kollha li jitqiegħdu fis-suq tal-UE jsiru dejjem aktar sostenibbli u jkunu jifilhu għat-test taċ-ċirkolarità.

Sabiex il-**prodotti jkunu adatti għal ekonomija newtrali għall-klima, effiċjenti fl-użu tar-riżorsi u ċirkolari**, inaqqsu l-iskart u jiżguraw li l-prestazzjoni ta' dawk li jkunu fuq quddiem fis-sostenibbiltà progressivament issir in-norma, il-Kummissjoni se tipproponi **inizjattiva leġiżlattiva ta' politika dwar il-prodotti sostenibbli**.

Il-**qofol ta' din l-inizjattiva leġiżlattiva** se jkun li d-Direttiva dwar l-Ekodisinn titwessa' lil hinn mill-prodotti relatati mal-enerġija sabiex **il-qafas tal-Ekodisinn ikun applikabbli għall-aktar firxa wiesgħa ta' prodotti possibbli u jwassal għaċ-ċirkolarità**.

Bħala parti minn din l-inizjattiva leġiżlattiva, u, fejn xieraq, permezz ta' proposti leġiżlattivi komplementari, il-Kummissjoni se tikkunsidra li tistabbilixxi **prinċipji ta' sostenibbiltà** u modi xierqa oħra biex tirregola l-aspetti li ġejjin:

- it-titjib tad-durabilità, tal-possibbiltajiet ta' **użu mill-ġdid, ta' titjib tal-kwalità u ta' tiswija**, li jindirizzaw il-preżenza ta' **sustanzi kimiċi perikolużi** fil-prodotti, u li **jżidu l-effiċjenza enerġetika u tar-riżorsi tagħhom**;
- iż-żieda tal-**kontenut riċiklat fil-prodotti**, filwaqt li jiġu żgurati l-prestazzjoni u s-sikurezza tagħhom;
- l-iffaċilitar tal-**manifattura mill-ġdid u r-riċiklaġġ ta' kwalità għolja**;
- It-tnaqqis tal-**karbonju u l-impronta ambjentali**;
- It-trażżin ta' **prodotti li jintużaw darba u jintremew** u l-ġlieda kontra **il-prodotti li f'kemm ilna ngħidu ma jkunux għadhom utli**;
- L-introduzzjoni ta' **projbizzjoni tal-qerda ta' oġġetti mhux mibjugħa li jkunu għadhom tajbin**;
- L-inċentivar ta' **prodotti daqslikieku kienu servizzi** jew mudelli oħra li bihom **il-prodott jibqa' jappartjeni għall-produttur** jew il-produttur jibqa' responsabbli mill-prestazzjoni tal-prodott sa tmiem iċ-ċiklu tal-ħajja tiegħu;
- Il-mobilizzazzjoni tal-potenzjal tad-**diġitalizzazzjoni** tal-informazzjoni dwar il-prodotti inklużi soluzzjonijiet bħal **passaporti diġitali, ittagġjar u marki tal-ilma**;
- premjazzjoni lil prodotti abbażi tal-**prestazzjoni tas-sostenibbiltà differenti** tagħhom, inkluż billi l-livelli ta' prestazzjoni għolja jintrabtu ma' inċentivi .

Ser tinghata **prijorità lill-indirizzar tal-gruppi ta' prodotti identifikati fil-kuntest tal-ktajjen ta' valur li jinsabu f'dan il-Pjan ta' Azzjoni, bħall-elettronika, l-ICT u t-tessuti iżda wkoll l-għamara u l-prodotti intermedjarji b'impatt għoli bħall-azzar**, is-siment u s-sustanzi kimiċi. Gruppi ta' prodotti oħrajn se jiġu identifikati abbażi tal-impatt ambjentali u l-potenzjal ta' ċirkolarità tagħhom.

¹⁰ Ir-Regolament (KE) Nru 66/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Novembru 2009 dwar skema ta' Ekotikketta tal-UE, ĠU L 27, 30.1.2010, p. 1.

¹¹ https://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm

Din l-inizjattiva legiżlattiva u kull approċċ komplementari regolatorju jew volontarju se jiġu żviluppati b'mod li **jtejbu l-koerenza ma' strumenti eżistenti li jirregolaw il-prodotti tul diversi fażijiet taċ-ċiklu tal-hajja tagħhom**. Hija l-intenzjoni tal-Kummissjoni li l-**prinċipji tas-sostenibbiltà tal-prodotti se jiġgwidaw politika usa' u żviluppi legiżlattivi fil-futur**. Il-Kummissjoni se żżid ukoll l-effikaċja tal-qafas tal-Ekodisinn attwali għall-prodotti relatati mal-enerġija, inkluż billi tadotta u timplimenta malajr Pjan ta' Hidma ġdid dwar l-Ekodisinn u t-Tikkettar tal-Enerġija 2020–2024 għal gruppi ta' prodotti individwali.

Ir-reviżjoni tad-Direttiva dwar l-Ekodisinn kif ukoll aktar hidma fuq gruppi ta' prodotti speċifiċi, fil-qafas tal-Ekodisinn jew fil-kuntest ta' strumenti oħra, se tibni, fejn xieraq, fuq il-kriterji u r-regoli stabbiliti skont ir-Regolament dwar l-Ekotikketta tal-UE, l-approċċ dwar l-impronta ambjentali tal-prodotti¹² u l-kriterji tal-UE għall-APE . Il-Kummissjoni se tikkunsidra l-introduzzjoni ta' rekwiżiti obbligatorji biex tiżdied is-sostenibbiltà mhux biss tal-prodotti, iżda wkoll tas-servizzi. Il-possibbiltà li jiġu introdotti rekwiżiti marbuta mal-aspetti ambjentali u soċjali tul il-katina tal-valur, mill-produzzjoni permezz tal-użu sa tmiem iċ-ċiklu tal-hajja, se tiġi vvalutata bir-reqqa wkoll, inkluż fil-kuntest tar-regoli tad-WTO. Pereżempju, l-iżgurar tal-aċċessibbiltà ta' ċerti prodotti u servizzi¹³ flimkien mal-kontribut għall-inklużjoni soċjali jista' jkollu l-benefiċċji miżjud ta' żieda fid-durabbiltà tal-prodott u fl-użu mill-ġdid tiegħu.

Barra minn hekk, biex tappoġġja l-**applikazzjoni effettiva u effiċjenti** tal-qafas il-ġdid tal-prodott sostenibbli, il-Kummissjoni se:

- tistabbilixxi **Spazju tad-Data Ewropew għall-Applikazzjonijiet Ċirkolari Intelliġenti**¹⁴ b'data dwar il-ktajjen ta' valur u l-informazzjoni dwar il-prodott;
- Iżżid l-isforzi, b'kooperazzjoni mal-awtoritajiet nazzjonali, dwar l-**infurzar ta' rekwiżiti ta' sostenibbiltà applikabbli** għal prodotti mqiegħda fis-suq tal-UE, b'mod partikolari permezz ta' **spezzjonijiet miftiehma u azzjonijiet ta' sorveljanza tas-suq**.

2.2. L-ghoti tas-setgha lill-konsumaturi u lix-xerrejja pubbliċi

L-ghoti tas-setgha lill-konsumaturi huwa element ewlieni tal-qafas ta' politika dwar il-prodotti sostenibbli. Sabiex tissaħħaħ il-partekipazzjoni tal-konsumaturi fl-ekonomija ċirkolari, il-Kummissjoni se tipproponi revizjoni tal-liġi tal-UE dwar il-konsumatur biex tiżgura li l-**konsumaturi jirċievu informazzjoni affidabbli u rilevanti dwar il-prodotti fil-post tal-bejgħ**, inkluż dwar it-tul tal-hajja tagħhom u dwar **id-disponibbiltà ta' servizzi ta' tiswija, spareparts u manwali ta' tiswija**. Il-Kummissjoni se tikkunsidra wkoll proposti biex tkompli **tissaħħaħ il-protezzjoni tal-konsumatur kontra l-hasil ekoloġiku u l-obsolenza prematura**, tistabbilixxi rekwiżiti minimi għal **tikketti/logs ta' sostenibbiltà u għal għodod ta' informazzjoni**.

F'dan il-kuntest, il-Kummissjoni se taħdem biex **tistabbilixxi “dritt għat-tiswija” ġdid** u se tikkunsidra **drittijiet materjali orizzontali ġodda għall-konsumaturi** pereżempju fir-rigward ta' garanziji estiżi, id-disponibbiltà ta' spareparts jew l-aċċess għat-tiswija u, fil-każ tal-ICT u l-elettronika, għas-servizzi ta' aġġornament. Rigward ir-rwol li l-

¹² https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/PEFCR_OEFSR_en.htm

¹³ Ir-Regolament (KE) Nru 2019/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Novembru 2009 dwar skema ta' Ekotikketta tal-UE, ĠU L 151, 7.6.2010, p. 70.

¹⁴ COM (2020) 67 final.

garanziji jista' jkollhom fil-provvista ta' aktar prodotti ċirkolari, il-Kummissjoni se tesplora wkoll bidliet possibbli fil-kuntest tar-rieżami tad-Direttiva 2019/771¹⁵.

Barra minn hekk, il-Kummissjoni ser tesigi li **l-kumpaniji jissostanzjaw l-asserzjonijiet ambjentali tagħhom** billi jużaw il-metodi tal-Impronta Ambjentali tal-Prodotti u tal-Organizzazzjonijiet. Il-Kummissjoni se tittestja l-integrazzjoni ta' dawn il-metodi fl-Ekotikketta tal-UE u tinkludi b'mod aktar sistematiku d-durabbiltà, ir-riċiklabbiltà u l-kontenut riċiklat fil-kriterji tal-Ekotikketta tal-UE.

Il-kapaċità tal-akkwist tal-awtoritajiet pubbliċi, li tirrappreżenta 14 % tal-PDG tal-UE, tista' sservi bħala xprunatur b'saħħtu biex tinghata spinta lid-domanda għal prodotti sostenibbli. Il-Kummissjoni ser tipproponi **kriterji ekoloġiċi obbligatorji minimi għall-akkwist pubbliku fil-leġiżlazzjoni settorjali** u ser tintroduċi gradwalment **rapportar obbligatorju** biex timmonitorja **l-adozzjoni tal-Akkwist Pubbliku Ekoloġiku (APE)** mingħajr ma tohloq xi piż amministrattiv mhux ġustifikat għax-xerrejja pubbliċi. Barra minn hekk, il-Kummissjoni se tkompli tappoġġja l-bini tal-kapaċità bi gwida, tahriġ u disseminazzjoni ta' Prattiki tajba u tteġġeġ lix-xerrejja pubbliċi biex jieħdu sehem f'inizjattiva **"Xerrejja Pubbliċi għall-Klima u l-Ambjent"**, li se tiffaċilita l-iskambji fost ix-xerrejja impenjati għall-implimentazzjoni tal-APE.

2.3. Iċ-ċirkolarità fil-proċessi tal-produzzjoni

Iċ-ċirkolarità hija parti essenzjali minn trasformazzjoni usa' tal-industrija lejn in-newtralità klimatika u l-kompetittività fit-tul. Hija tista' twassal għal iffrankar sostanzjali tal-materjali tul il-ktajjen tal-valur u l-proċessi tal-produzzjoni, tiġġenera valur żejjed u tisfrutta opportunitajiet ekonomiċi. F'sinerġija mal-għanijiet stipulati fl-Istrateġija Industrijali¹⁶, il-Kummissjoni ser tippermetti ċirkolarità akbar fl-industrija billi:

- Tivvaluta l-għażliet biex tkompli tippromwovi iċ-ċirkolarità fil-proċessi industrijali fil-kuntest tar-rieżami tad-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali¹⁷, inkluża l-integrazzjoni tal-prattiki tal-ekonomija ċirkolari fid-dokumenti ta' referenza li jmiss tal-Aqwa Tekniki Disponibbli;
- tiffaċilita s-simbjożi industrijali billi tiżviluppa **sistema ta' rapportar u ċertifikazzjoni mmexxija mill-industrija**, filwaqt li tippermetti l-implimentazzjoni ta' simbjożi teknoloġika;
- tappoġġja **is-settur sostenibbli u ċirkolari b'bażi bijoloġika** permezz tal-implimentazzjoni tal-Pjan ta' Azzjoni dwar il-Bioekonomija¹⁸;
- tippromwovi l-użu ta' **teknoloġiji diġitali għall-insewiment, it-traċċar u l-immappjar tar-riżorsi**;
- tippromwovi l-adozzjoni ta' teknoloġiji ekoloġiċi permezz ta' sistema ta' verifika solida billi **tirreġistra l-iskema ta' Verifika tat-Teknoloġija Ambjentali tal-UE** bħala marka ta' ċertifikazzjoni tal-UE.

¹⁵ Ir-Regolament (KE) Nru 2019/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Novembru 2019 dwar skema ta' Ekotikketta tal-UE, ĠU L 136, 22.5.2010, p. 28.

¹⁶ SWD(2020) 102.

¹⁷ Id-Direttiva 2010/75/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Novembru 2010 dwar l-emissjonijiet industrijali (il-prevenzjoni u l-kontroll integrati tat-tniġġis) (ĠU L 334, 17.12.2010, p. 17.

¹⁸ COM(2018) 763 final.

L-Istrateġija l-ġdida għall-SMEs¹⁹ se trawwem il-kollaborazzjoni industrijali ċirkolari fost l-SMEs li jibnu fuq it-taħriġ, il-pariri taħt in-Netwerk Enterprise Europe dwar il-kollaborazzjoni bejn ir-raggruppamenti, u dwar it-trasferiment tal-għarfien permezz taċ-Ċentru Ewropew tal-Għarfien dwar l-Effiċjenza fir-Riżorsi.

3. IL-KTAJJEN EWLENIN TAL-VALUR TAL-PRODOTTI

L-isfida tas-sostenibbiltà mahluqa mill-ktajjen tal-valur ewlenin tehtieg azzjoni urgenti, komprensiva u kkoordinata, inkluża hidma bbażata fuq il-prinċipji tal-politika dwar il-prodotti sostenibbli deskritti fit-taqsim 2. Dawk l-azzjonijiet se jikkontribwixxu għar-rispons għall-emergenza klimatika u se jikkontribwixxu għall-Istrateġija Industrijali tal-UE, kif ukoll għall-bijodiversità li jmiss, mir-Razzett sal-Mejda, u għall-istrateġiji tal-foresti. Bhala parti mill-governanza tal-azzjonijiet settorjali, il-Kummissjoni se tikkooopera mill-qrib mal-partijiet ikkonċernati fil-ktajjen tal-valur biex tidentifika l-ostakli għall-espansjoni tas-swieq għall-prodotti ċirkolari u modi biex jiġu indirizzati dawk l-ostakli.

3.1. L-elettronika u l-ICT

Madankollu, it-tagħmir elettriku u elettroniku qed ikompli jkun wieħed mill-flussi tal-iskart li qed jikbru l-aktar malajr fl-UE, bir-rati attwali ta' tkabbir annwali ta' 2 %. Huwa stmat li inqas minn 40 % tal-iskart elettroniku jiġi riċiklat fl-UE²⁰. Meta l-prodotti kompletament jew parzjalment funzjonali jintremew minhabba li ma jkunux jistgħu jissewwew, il-batterija ma tkunx tista' tinbidel, is-software ma jibqax appoġġjat, jew meta l-materjali inkorporati f'dan it-tagħmir ma jiġux irkuprati, il-valur jintilef. Madwar tnejn minn kull tliet Ewropej jixtiequ jkomplu jużaw il-mezzi diġitali attwali tagħhom għal żmien itwal, sakemm il-prestazzjoni ma tiġix affettwata b'mod sinifikanti²¹.

Sabiex tindirizza dawn l-isfidi, il-Kummissjoni ser tippreżenta “**Inizjattiva tal-Elettronika Ċirkolari**” li timmobilizza l-istrumenti eżistenti u godda biex tinkorpora ċ-ċirkolarità fl-elettronika mqiegħda fis-suq tal-UE. F'konformità mal-qafas ta' politika l-ġdid dwar il-prodotti sostenibbli, din l-inizjattiva ser tippromwovi haġja itwal tal-prodotti, inklużi, fost l-oħrajn, l-azzjonijiet li ġejjin:

- Mizuri regolatorji għall-**elettronika u l-ICT**, bhal telefons ċellulari, tablets u laptops skont id-Direttiva dwar l-Ekodisinn, sabiex dawn l-apparati jkunu ddisinjati għall-effiċjenza enerġetika u d-durabbiltà, il-possibbiltà ta' tiswija, il-possibbiltà ta' ammeljorament, il-manutenzjoni, l-użu mill-ġdid u r-riċiklaġġ. Il-pjan ta' Hidma dwar l-Ekodisinn li ġej se jistabbilixxi aktar dettalji dwar dan. **Printers u oġġetti konsumibbli bhal cartridges** ikunu koperti wkoll, sakemm is-settur ma jilhaqx ftehim volontarju ambizzjuż fis-sitt xhur li ġejjin;
- enfasi fuq l-elettronika u l-ICT bhala **settur ta' prijorità għall-implimentazzjoni tad-“dritt għat-tiswija”**, inkluż id-dritt li jiġi aġġornat is-software obsolet;
- mizuri regolatorji fuq **iċ-ċarġers għat-telefowns ċellulari u apparat simili**, inkluż dwar il-durabbiltà tal-kejbils u **l-introduzzjoni ta' ċarġer komuni**, u incentivi biex ix-xiri ta' ċarġers jiġi separati mix-xiri ta' apparat ġdid;

¹⁹ SWD(2020) 103.

²⁰ https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=t2020_rt130&plugin=1

²¹ Ewrobarometru Speċjali 503, Jannar 2020.

- It-titjib tal-ġbir u t-trattament tal-iskart ta' tagħmir elettriku u elettroniku²² inkluż permezz tal-esplorazzjoni ta' għażliet għal **skema ta' teħid lura madwar l-UE kollha għar-ritorn jew il-bejgħ lura ta' telefons ċellulari, tablets u ċarġers qodma**;
- Ir-rieżami tar-regoli tal-UE dwar **ir-restrizzjonijiet ta' sustanzi perikolużi fit-tagħmir elettriku u elettroniku**²³ u l-ġhoti ta' gwida biex tittejjeb il-koerenza mal-legiżlazzjoni rilevanti, pereżempju, ir-REACH²⁴ u l-Ekodisinn.

3.2. Batteriji u vetturi

Il-batteriji u l-vetturi sostenibbli jirfdu l-mobbiltà tal-gejjieni. Sabiex isir progress malajr fl-iżgurar tas-sostenibbiltà tal-katina tal-valur tal-batteriji emergenti għall-elettromobbiltà u fit-tishih tal-potenzjal ċirkolari tal-batteriji kollha, din is-sena l-Kummissjoni ser tipproponi **qafas regolatorju ġdid għall-batteriji**. Din il-proposta legiżlattiva ser tibni fuq il-hidma tal-Alleanza tal-Batteriji²⁵ u fuq l-evalwazzjoni tad-Direttiva dwar il-Batteriji u tista' tinkludi l-azzjonijiet li ġejjin:

- **ir-regoli dwar il-kontenut irriċiklat** u miżuri maħsuba biex itejbu **r-rati tal-ġbir u r-riċiklaġġ tal-batteriji kollha**, jiżguraw **l-irkupru ta' materjali ta' valur u jipprovdu gwida lill-konsumaturi**;
- L-indirizzar tal-batteriji **li ma jistgħux jiġu ċċarġjati mill-ġdid** bl-għan li jitwaqqaf gradwalment u b'mod progressiv l-użu usa' tagħhom fejn jeżistu alternattivi;
- **Rekwiziti ta' sostenibbiltà għall-batteriji** biex jindirizzaw, pereżempju, l-impronta tal-karbonju tal-manifattura tal-batteriji, l-akkwist etiku ta' materja prima u l-facilitazzjoni tal-użu mill-ġdid, l-ġhoti ta' skop ġdid u r-riċiklaġġ.

Ir-reviżjoni tar-regoli dwar **il-vetturi li ma għadhomx jintużaw**²⁶ ser ikollha l-għan li tippromwovi mudelli tan-negozju aktar ċirkolari billi **torbot il-kwistjonijiet tad-disinn mat-trattament fi tmiem il-hajja tagħhom**, filwaqt li tqis **ir-regoli dwar il-kontenut irriċiklat obligatorju** għal ċerti materjali ta' komponenti u **ttejjeb l-effiċjenza tar-riċiklaġġ**. Barra minn hekk, il-Kummissjoni ser tikkunsidra l-aktar miżuri effettivi biex tiżgura l-ġbir u t-trattament ambjentalment korrett taż-**żjut għar-rimi**.

Minn perspettiva usa', l-Istrateġija Komprensiva Ewropea dwar il-Mobbiltà Sostenibbli u Intelliġenti li jmiss ser tfittex li ttejjeb is-sinergiji mat-tranżizzjoni tal-ekonomija ċirkolari, b'mod partikolari billi jiġu applikati soluzzjonijiet ta' prodotti b'servizz biex jitnaqqas il-konsum ta' materjal vergni, jiġu ottimizzati l-infrastruttura u l-użu tal-vetturi, jizdiedu r-rati ta' okkupazzjoni u l-fatturi ta' tagħbija u jiġu eliminati l-iskart u t-tniġġis.

²² Id-Direttiva 2012/19/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-4 ta' Lulju 2012 dwar skart ta' tagħmir elettriku u elettroniku (WEEE) (ĠU L 197, 24.7.2012, p. 38).

²³ Id-Direttiva 2011/65/UE dwar ir-restrizzjoni tal-użu ta' ċerti sustanzi perikolużi fit-tagħmir elettriku u elettroniku (Ġurnal Uffiċjali L 305, 21.11.2011, p. 8).

²⁴ Ir-Regolament (KE) Nru 1907/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Diċembru 2006 dwar ir-Registrazzjoni, il-Valutazzjoni, l-Awtorizzazzjoni u r-Restrizzjoni ta' Sustanzi Kimiċi (REACH), li jistabbilixxi Aġenzija Ewropea għas-Sustanzi Kimiċi, ĠU L 396, 30.12.2006, p. 1.

²⁵ Id-Direttiva 2006/66/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Settembru 2006 dwar batteriji u akkumulaturi u skart ta' batteriji u ta' akkumulaturi u li tħassar id-Direttiva 91/157/KEE, ĠU L 266, 26.9.2006, p. 1.

²⁶ Ir-Regolament (KE) Nru 53/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Novembru 2009 dwar skema ta' Ekotikketta tal-UE, ĠU L 269, 21.10.2009, p. 34.

3.3. L-imballaġġ

L-ammont ta' materjali użati għall-imballaġġ qed jiżdied kontinwament u, fl-2017, l-iskart mill-imballaġġ fl-Ewropa laħaq – 173 kg għal kull abitant, l-ogħla livell li qatt intlaħaq. Sabiex jiġi żgurat li l-imballaġġ kollu fis-suq tal-UE jkun jista' jerga' jintuża jew jiġi rriċiklat b'mod ekonomikament vijabbli sal-2030, il-Kummissjoni ser tirrevedi d-Direttiva 94/62/KE²⁷ biex **issahhah ir-rekwiżiti essenzjali obbligatorji għall-imballaġġ** li għandu jkun permiss fis-suq tal-UE, titlob lill-Organizzazzjonijiet Ewropej għall-Istandardizzazzjoni biex jipprovdu dettalji tekniċi u tikkunsidra miżuri oħrajn, b'enfasi fuq:

- **It-tnaqqis tal-imballaġġ (eċċessiv) u tal-iskart mill-imballaġġ**, inkluż permezz tal-iffissar ta' miri u miżuri oħrajn għall-prevenzjoni tal-iskart;
- spinta lid-**disinn għall-użu mill-ġdid u r-riċiklabilità tal-imballaġġ**, inkluż billi jitqiesu r-restrizzjonijiet fuq l-użu ta' ċerti materjali ta' imballaġġ għal ċerti applikazzjonijiet, b'mod partikolari fejn prodotti jew sistemi alternattivi li jistgħu jergħu jintużaw huma possibbli jew oġġetti tal-konsum jistgħu jiġu mmanigġjati b'mod sikur mingħajr imballaġġ;
- Il-kunsiderazzjoni tat-**tnaqqis tal-kumplessità tal-materjali tal-imballaġġ**, inkluż għadd ta' materjali u l-polimeri użati.

Bħala parti mill-inizjattiva biex jiġu armonizzati s-sistemi ta' gbir separati msemmija fil-kapitolu 4.1, il-Kummissjoni ser tivvaluta l-fattibilità tal-introduzzjoni ta' **tikkettar madwar l-UE li jiffaċilita s-separazzjoni korretta tal-iskart mill-imballaġġ fis-sors**.

Il-Kummissjoni se tistabbilixxi wkoll **regoli għar-riċiklaġġ sikur f'materjali li jiġu f'kuntatt mal-ikel** ta' materjali tal-plastik għajr il-PET.

Barra minn hekk, il-Kummissjoni ser tissorvelja u tappoġġja strettament l-implimentazzjoni tar-rekwiżiti tad-Direttiva dwar l-Ilma tax-Xorb biex **taghmel l-ilma tal-vit tajjeb għax-xorb aċċessibbli f'postijiet pubbliċi**, li ser inaqqsu kemm id-dipendenza fuq l-ilma bbottiljat kif ukoll l-iskart mill-imballaġġ.

3.4. Il-plastik

L-Istrateġija tal-UE għall-Plastiks fl-Ekonomija Ċirkolari²⁸ nediet sett komprensiv ta' inizjattivi li jirrispondu għal sfida ta' thassib pubbliku serju. Madankollu, peress li l-konsum tal-plastiks mistenni jirdoppja fl-20 sena li ġejjin, il-Kummissjoni se tiegħu aktar miżuri mmirati biex tindirizza l-isfidi ta' sostenibilità pprezentati minn dan il-materjal li jinsab kullimkien u se tkompli tippromwovi approċċ miftiehem biex jiġi indirizzat it-niġġis tal-plastik fil-livell globali kif stabbilit fit-taqsimha 7.

Sabiex jiżdied l-użu tal-plastik riċiklat u jingħata kontribut għall-użu aktar sostenibbli tal-plastik, il-Kummissjoni se tistabbilixxi **rekwiżiti obbligatorji għall-kontenut irriċiklat u għall-miżuri għat-tnaqqis tal-iskart għall-prodotti ewlenin bħall-imballaġġ, il-materjali tal-konstruzzjoni u l-vetturi**, filwaqt li tqis ukoll l-attivitajiet tal-Alleanza Ċirkolari dwar il-Plastik.

Il-Kummissjoni ser tindirizza l-**preżenza tal-mikroplastik fl-ambjent** billi:

²⁷ Id-Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 94/62/KE tal-20 ta' Diċembru 1994 dwar l-imballaġġ u l-iskart mill-imballaġġ, ĠU L 365, 31.12.1994, p. 10.

²⁸ COM (2018) 28 final.

- **Tirrestringi l-mikroplastik miżjud intenzjonalment**, abbażi tal-opinjoni tal-Aġenzija Ewropea għas-Sustanzi Kimiċi;
- l-iżvilupp ta' **miżuri ta' tikkettar, ta' standardizzazzjoni, ta' ċertifikazzjoni u regolatorji** dwar ir-rilaxx mhux intenzjonat tal-mikroplastiki, inklużi miżuri biex jiżdied il-qbid ta' **mikroplastiki** fl-istadji rilevanti kollha taċ-ċiklu tal-ħajja tal-prodotti;
- aktar żvilupp u metodi ta' armonizzazzjoni għall-**kejl tal-mikroplastiki rilaxxati b'mod mhux intenzjonat**, speċjalment minn tajers u tessuti, u t-twassil ta' data armonizzata dwar il-konċentrazzjonijiet ta' mikroplastiks fl-ilma baħar.
- jiġu eliminati d-diskrepanzi dwar l-**għarfien xjentifiku relatat mar-riskju u l-okkorrenza ta' mikroplastiki** fl-ambjent, fl-ilma tax-xorb u fl-ikel.

Barra minn hekk, il-Kummissjoni se tindirizza l-isfidi tas-sostenibbiltà emergenti billi tiżviluppa **qafas ta' politika** dwar :

- **L-akkwist, it-tikkettar u l-użu ta' plastik b'bażi bijoloġika**, abbażi tal-valutazzjoni ta' fejn l-użu ta' materja prima b'bażi bijoloġika jirriżulta f'benefiċċji ambjentali ġenwini, li jmorru lil hinn mit-tnaqqis fl-użu tar-riżorsi fossili;
- **L-użu ta' plastik bijodegradabbli jew kompostabbli**, abbażi tal-valutazzjoni tal-applikazzjonijiet fejn dan l-użu jista' jkun ta' benefiċċju għall-ambjent, kif ukoll tal-kriterji għal tali applikazzjonijiet. Dan ser jiżgura li prodott li jkun ittikkettat bħala “bijodegradabbli” jew “kompostabbli” ma jiżgwidax lill-konsumaturi f'għażliet ta' rimi li jikkawżaw tniġġis tal-plastik minhabba kundizzjonijiet ambjentali mhux xierqa jew żmien insuffiċjenti għad-degradazzjoni.

Il-Kummissjoni ser tiżgura l-implimentazzjoni f'waqtha tad-Direttiva l-ġdida dwar **il-prodotti tal-plastik li jintużaw darba biss**²⁹ u l-irkaptu tas-sajd biex tiġi indirizzata l-problema tat-tniġġis tal-plastik fil-baħar, filwaqt li jiġi ssalvagwardjat is-suq uniku tal-UE, b'mod partikolari fir-rigward ta':

- Interpretazzjoni armonizzata tal-prodotti koperti mid-Direttiva;
- It-tikkettar ta' prodotti bħat-tabakk, it-tazzi tax-xorb u l-wet wipes u l-iżgurar tal-introduzzjoni ta' tappijiet marbutin mal-fliexken għall-prevenzjoni tal-iskart;
- L-iżvilupp għall-ewwel darba ta' regoli dwar il-kejl tal-kontenut irriċiklat fil-prodotti.

3.5. It-tessuti

It-tessuti huma r-raba' kategorija bl-ogħla pressjoni għall-użu ta' materja prima primarja u l-ilma, wara l-ikel, l-akkomodazzjoni u t-trasport, u l-ħames fuq l-emissjonijiet ta' gassijiet b'effett ta' serra³⁰. Huwa stmat li inqas minn 1 % tat-tessuti kollha madwar id-dinja jiġu rriċiklati f'tessuti ġodda³¹. Is-settur tat-tessuti tal-UE, fil-biċċa l-kbira tiegħu magħmul minn SMEs, beda jirkupra wara perjodu twil ta' ristrutturar, għalkemm 60 % tal-ħwejjeg mibjugħa fl-UE, skont il-valur tagħhom, jiġu prodotti f'pajjiżi terzi.

Fid-dawl tal-kumplessità tal-katina tal-valur tat-tessuti, biex twieġeb għal dawn l-isfidi l-Kummissjoni se ttipproponi **Strateġija komprensiva tal-UE għat-tessuti**, ibbażata fuq l-input mill-industrija u partijiet ikkonċernati oħra. L-istrateġija ser ikollha l-għan li ssahħaħ il-kompetittività industrijali u l-innovazzjoni fis-settur, tagħti spinta lis-suq tal-

²⁹ Id-Direttiva (UE) 2019/904 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Ġunju 2019 dwar it-tnaqqis tal-impatt ta' ċerti prodotti tal-plastik fuq l-ambjent (ĠU L 155, 12.6.2019, p. 1.

³⁰ Rapport ta' Informazzjoni tal-EEA ta' Novembru 2019.

³¹ Ellen McArthur Foundation (2017), *A new Textiles Economy*

UE għal tessuti sostenibbli u ċirkolari, inkluż is-suq għall-użu mill-ġdid tat-tessuti, u tixpruna mudelli ta' negozju ġodda. Dan ser jinkiseb permezz ta' sett komprensiv ta' miżuri, inklużi:

- l-applikazzjoni għat-tessuti, fejn xieraq, tal-**qafas sostenibbli ġdid ta' prodotti sostenibbli**, kif stabbilit fit-taqsim 2, inklużi l-iżvilupp ta' **miżuri ta' ekodisinn** li jiżguraw li l-prodotti tessili huma adatti għaċ-ċirkolarità, l-iżguraw tal-użu ta' materja prima sekondarja u l-preżenza ta' sustanzi kimiċi perikolużi, u li **n-negozji u l-konsumaturi privati jkollhom is-setgħa li jagħzlu tessuti sostenibbli** u jkollhom aċċess faċli għas-servizzi ta' użu mill-ġdid u tiswija;
- It-titjib tal-ambjent tan-negozju u regolatorju għal tessuti sostenibbli u ċirkolari fl-UE, b'mod partikolari billi jiġu pprovduti **inċentivi u appoġġ għall-prodotti bħala mudelli ta' servizz, materjali ċirkolari u proċessi ta' produzzjoni**, u billi tiżdied it-trasparenza permezz ta' **kooperazzjoni internazzjonali**;
- Gwida biex jinkisbu **livelli għoljin ta' ġbir separat ta' skart tat-tessuti**, li l-Istati Membri jridu jiżguraw sal-2025;
- It-tishih tas-**separazzjoni, l-użu mill-ġdid u r-riċiklaġġ tat-tessuti**, inkluż permezz tal-**innovazzjoni, l-inkoraġġiment ta' applikazzjonijiet industrijali u miżuri regolatorji**, bħar-responsabbiltà estiża tal-produtturi.

3.6. Il-kostruzzjoni u l-bini

L-ambjent mibni għandu impatt sinifikanti fuq hafna setturi tal-ekonomija, fuq l-impjiegi lokali u l-kwalità tal-ħajja. Dan jehtieg ammonti kbar ta' riżorsi u jammonta għal madwar 50 % tal-materjal estratt kollu. Is-settur tal-kostruzzjoni huwa responsabbli għal aktar minn 35 % tal-ġenerazzjoni totali tal-iskart tal-UE³². L-emissjonijiet ta' gassijiet b'effett ta' serra mill-estrazzjoni tal-materjal, mill-manifattura ta' prodotti għall-bini, mill-kostruzzjoni u mir-rinnovazzjoni tal-bini huma stmati għal 5-12 % tal-emissjonijiet totali tal-gassijiet b'effett ta' serra nazzjonali³³. Effiċjenza materjali akbar tista' tiffirka 80 % ta' dawk l-emissjonijiet³⁴.

Sabiex tisfrutta dan il-potenzjal fiż-żieda fl-effiċjenza tal-materjali u fit-tnaqqis tal-impatti klimatiċi il-Kummissjoni ser tniedi **Strategija komprensiva ġdida għal Ambjent Mibni Sostenibbli**. L-Istrategija ser tiżgura l-koerenza fl-oqsma ta' politika rilevanti bħall-effiċjenza enerġetika, l-immanigġjar tal-iskart mill-kostruzzjoni, id-digitalizzazzjoni u l-ħiliet. Hija ser tippromwovi l-prinċipji taċ-ċirkolarità matul iċ-ċiklu kollu tal-ħajja tal-bini billi:

- Tindirizza l-prestazzjoni tas-sostenibbiltà tal-prodotti għall-bini fil-kuntest tar-reviżjoni tar-**Regolament dwar il-Prodotti għall-Bini**³⁵, inkluża l-possibbiltà li jiġu introdotti **rekwiżiti ta' kontenut irriċiklat** għal ċerti prodotti għall-bini, filwaqt li jitqiesu s-sikurezza u l-funzjonalità tagħhom;

³² Data tal-Eurostat għall-2016.

³³ <https://www.boverket.se/sv/byggande/hallbart-byggande-och-forvaltning/miljoindikatorer---aktuellt-status/vaxthusgaser/>

³⁴ Hertwich, E., Lifset, R., Pauliuk, S., Heeren, N., IRP, (2020), *Resource Efficiency and Climate Change: Material Efficiency Strategies for a Low-Carbon Future*.

³⁵ Ir-Regolament (UE) Nru 305/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad- 9 ta' Marzu 2011 li jistabbilixxi kondizzjonijiet armonizzati għall-kummerċjalizzazzjoni tal-prodotti għall-bini u li jhassar id-Direttiva tal-Kunsill 89/106/KEE (GU L 88, 4.4.2011, p. 5).

- Il-promozzjoni ta' mizuri li jtejbju d-durabbiltà u l-adattabbiltà tal-assi mibnija skont il-prinċipji tal-ekonomija ċirkolari għad-disinn tal-bini³⁶ u l-iżvilupp tal-**ġurnali ta' abbord diġitali** għall-bini
- L-użu ta' Livell(i)³⁷ biex **jigħu integrati l-valutazzjoni taċ-ċiklu tal-hajja fl-akkwist pubbliku u l-qafas ta' finanzjament sostenibbli tal-UE** u l-esplorazzjoni tal-adeqgatezza tal-istabbiliment ta' miri ta' tnaqqis tal-karbonju ;
- Tikkunsidra reviżjoni tal-miri tal-irkupru tal-materjali stabbiliti fil-**leġislazzjoni tal-UE għall-iskart mill-kostruzzjoni u t-twaqqigh u l-frazzjonijiet speċifiċi għall-materjali tiegħu**;
- Tippetwovi inizjattivi għat-**tnaqqis tal-issigħar tal-hamrija**, ir-riabilitazzjoni ta' artijiet abbandunati jew ikkontaminati u l-użu sikur, sostenibbli u ċirkolari ta' **hamrija skavata**.

Barra minn hekk, l-inizjattiva **“Rinnovazzjoni Wave”** imhabbra fil-Ftehim Ekoloġiku Ewropew biex twassal għal titjib sinifikanti fl-effiċjenza enerġetika fl-UE se tiġi implimentata f'konformità mal-prinċipji tal-ekonomija ċirkolari, b'mod partikolari l-prestazzjoni tul iċ-ċiklu tal-hajja ottimizzat, u l-istennija tal-ghomor itwal tal-bini tal-assi. Bħala parti mir-reviżjoni tal-miri ta' rkupru għall-iskart tal-kostruzzjoni u d-demolizzjoni, il-Kummissjoni se tagħti attenzjoni speċjali għall-materjali ta' izolament, li jiġġeneraw fluss ta' skart li qed jikber.

3.7. L-ikel, l-ilma u n-nutrijenti

L-ekonomija ċirkolari tista' tnaqqas b'mod sinifikanti l-impatti negattivi tal-estrazzjoni u l-użu tar-riżorsi fuq l-ambjent u tikkontribwixxi għar-restawr tal-bijodiversità u tal-kapital naturali fl-Ewropa. Ir-riżorsi bijoloġiċi huma kontribut ewlieni għall-ekonomija tal-UE u se jkollhom rwol saħansitra aktar importanti fil-futur. Il-Kummissjoni se timmira li tiżgura s-sostenibbiltà ta' materjali b'bażi bijoloġika rinnovabbli, inkluż permezz ta' azzjonijiet li jsegwu l-Pjan ta' Azzjoni dwar il-Bioekonomija.

Filwaqt li l-katina tal-valur tal-ikel hija responsabbli għall-pressjonijiet importanti tar-riżorsi u tal-ambjent, huwa stmat li 20 % tal-ikel totali li jiġi prodott jispicċa jintilef jew jinħela fl-UE. Għalhekk, f'konformità mal-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli u bħala parti mir-reviżjoni tad-Direttiva 2008/98/KE³⁸ msemmija fit-taqsima 4.1, il-Kummissjoni se tipproponi **mira dwar it-tnaqqis tal-hela tal-ikel**, bħala azzjoni ewlenija taħt l-istrategija li jmiss tal-UE, li se tindirizza b'mod komprensiv il-katina tal-valur tal-ikel.

Il-Kummissjoni ser tikkunsidra wkoll mizuri maħsuba biex iżidu s-sostenibbiltà tad-distribuzzjoni u l-konsum tal-ikel. Taħt l-inizjattiva ta' prodotti sostenibbli, il-Kummissjoni se tniedi l-ħidma analitika biex tiddetermina l-kamp ta' applikazzjoni ta' inizjattiva leġislattiva dwar l-użu mill-ġdid biex **tissostitwixxi l-imballaġġ, l-oġġetti ta' fuq il-mejda u l-pożati bi prodotti li jistgħu jerġġu jintużaw fis-servizzi tal-ikel**.

Ir-Regolament il-ġdid dwar l-Użu mill-Ġdid tal-Ilma ser jinkoraġġixxi approċċi ċirkolari għall-użu mill-ġdid tal-ilma fl-agrikoltura. Il-Kummissjoni ser **tiffaċilita l-użu mill-ġdid tal-ilma u l-effiċjenza tal-ilma, inkluż fil-proċessi industrijali**.

³⁶ <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/39984>

³⁷ <https://ec.europa.eu/environment/eussd/buildings.htm>

³⁸ Ir-Regolament (KE) Nru 98/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Novembru 2009 dwar skema ta' Ekotikketa tal-UE, ĠU L 312, 22.11.2008, p. 3.

Barra minn hekk, il-Kummissjoni ser tiżviluppa **Pjan Integrat għall-Ġestjoni tan-Nutrijenti**, bl-għan li tiżgura s-sostenibbiltà fl-applikazzjoni u l-irkupru tan-nutrijenti. Il-Kummissjoni se tikkunsidra wkoll li tirrevedi d-direttivi dwar it-trattament tal-ilma mormi u l-hama tad-drenaġġ u se tivvaluta l-mezzi naturali ta' tnehhija ta' nutrijenti bħall-alka .

4. INQAS SKART, AKTAR VALUR

4.1. Politika msahha dwar l-iskart b'appoġġ għall-prevenzjoni tal-iskart u ċ-ċirkolarità

Minkejja l-isforzi fil-livell nazzjonali u f'dak tal-UE, il-ġenerazzjoni tal-iskart mhijiex qed tonqos. Il-ġenerazzjoni tal-iskart mill-attivitàjiet ekonomiċi kollha fl-UE tammonta għal 2.5 biljun tunnellata fis-sena jew 5 tunnellati, capita, filwaqt li kull ċittadin jipproduċi kważi nofs tunnellata skart muniċipali fis-sena. Id-diżakkoppjar attwali tal-ġenerazzjoni tal-iskart mit-tkabbir ekonomiku ser jehtieg sforz konsiderevoli tul il-katina kollha tal-valur u f'kull dar.

L-implimentazzjoni tal-politika dwar il-prodotti sostenibbli u t-traduzzjoni tagħha f'leġislazzjoni speċifika (ara t-taqsimiet 2 u 3) se jkunu essenzjali biex isir progress fil-prevenzjoni tal-iskart. Barra minn hekk, jehtieg li ahna nibnu fuq, insaħħu aktar u nimplimentaw ahjar il-liġijiet tal-UE dwar l-iskart.

Il-liġijiet tal-UE dwar l-iskart, appoġġjati mill-finanzjament tal-UE, wasslu għal titjib kbir fl-immaniġġjar tal-iskart mis-snin 70 sal-lum. Madankollu, jehtieg li dawn jiġu mmodernizzati kontinwament biex isiru addattati għall-ekonomija ċirkolari u l-era diġitali. Kif imfisser fit-taqsimi 3, ir-reviżjoni tal-**leġislazzjoni tal-UE dwar il-batteriji, l-imballaġġ, il-vetturi li ma għadhomx jintużaw u s-sustanzi perikolużi fit-tagħmir elettroniku** ser tiġi riveduta biex tiffoka b'mod partikolari fuq il-prevenzjoni tal-iskart, iż-żieda fil-kontenut irriċiklat, il-promozzjoni ta' flussi ta' skart aktar sikuri u aktar nodfa, u l-iżgurar ta' riċiklaġġ ta' kwalità għolja.

Barra minn hekk, il-Kummissjoni ser tressaq **miri għat-tnaqqis tal-iskart** għal flussi speċifiċi bħala parti minn sett usa' ta' miżuri dwar il-prevenzjoni tal-iskart fil-kuntest tad-Direttiva 2008/98/KE. Il-Kummissjoni ser ittejjeb ukoll l-implimentazzjoni tar-rekwiżiti li ġew adottati riċentament għal **skemi ta' responsabbiltà estiza tal-produtturi**, tipprovdi inċentivi u tinkoraġġixxi l-kondiviżjoni ta' informazzjoni u prattiki tajbin fir-riċiklaġġ tal-iskart. Dan kollu għandu jservi l-għan li titnaqqas b'mod sinifikanti l-ġenerazzjoni tal-iskart, billi **l-ammont ta' skart muniċipali residwu (mhux irriċiklat) jitnaqqas bin-nofs sal-2030**.

Ir-riċiklaġġ ta' kwalità għolja jiddependi fuq għbir separat effettiv tal-iskart. Sabiex tgħin liċ-ċittadini, lin-negozji u lill-awtoritajiet pubbliċi jisseparaw ahjar l-iskart, il-Kummissjoni ser **tipproponi li tarmonizza s-sistemi separati tal-għbir tal-iskart**. B'mod partikolari, din il-proposta se tindirizza l-aktar kombinazzjonijiet effettivi ta' mudelli ta' għbir separat, id-densità u l-aċċessibbiltà ta' punti ta' għbir separati, inkluż fi spazji pubbliċi, filwaqt li jitqiesu l-kundizzjonijiet reġjonali u lokali li jvarjaw minn reġjuni urbani għal dawk ultraperiferiċi. Aspetti oħra li jiffaċilitaw l-involviment tal-konsumatur ser jiġu kkunsidrati wkoll, bħal kuluri komuni tal-kontenituri, simboli armonizzati għal tipi ta' skart ewlenin, tikketti tal-prodotti, kampanji ta' informazzjoni u strumenti ekonomiċi. Din tfittex ukoll l-istandardizzazzjoni u l-użu ta' sistemi ta' ġestjoni tal-kwalità biex tiġi żgurata l-kwalità tal-iskart miġbur iddestinat għall-użu fi prodotti, u b'mod partikolari bħala materjal li jiġi f'kuntatt mal-ikel.

Huma meħtieġa sforzi addizzjonali biex jappoġġjaw lill-Istati Membri fl-immaniġġjar tal-iskart. Nofs l-Istati Membri jinsabu f'riskju li ma jikkonformawx mal-mira tal-2020 li jirriċiklaw 50 % tal-iskart muniċipali. Sabiex tixpruna r-riformi tal-politika, il-Kummissjoni ser torganizza **skambji ta' livell għoli dwar l-ekonomija ċirkolari u l-iskart** u ser **izzid il-kooperazzjoni mal-Istati Membri, mar-reġjuni u mal-bliet** biex isir l-aħjar użu mill-fondi tal-UE. Meta jkun meħtieġ, il-Kummissjoni tuża wkoll is-setgħat ta' infurzar tagħha.

4.2. It-titjib taċ-ċirkolarità f'ambjent minghajr tossiċità

Il-politika u l-leġislazzjoni tal-UE dwar is-sustanzi kimiċi, b'mod partikolari REACH, jinkoraġġixxu tranżizzjoni għal sustanzi kimiċi sikuri fid-disinn u s-sostituzzjoni progressiva ta' sustanzi perikolużi biex jiġiharsu aħjar iċ-ċittadini u l-ambjent. Madankollu, is-sikurezza tal-materja prima sekondarja xorta tista' tiġi kompromessa, pereżempju, meta s-sustanzi pprojbiti jippersistu f'materja prima għar-riċiklaġġ. Biex tizzied il-fiduċja fl-użu ta' materja prima sekondarja, il-Kummissjoni se:

- tappoġġja l-iżvilupp ta' **soluzzjonijiet għal separazzjoni tal-iskart ta' kwalità għolja u għat-tneħħija ta' kontaminanti mill-iskart**, inklużi dawk li jirriżultaw minn kontaminazzjoni inċidentali;
- tiżviluppa **metodoloġiji biex tiġi minimizzata l-preżenza ta' sustanzi li johlqu problemi ta' saħħa jew lill-ambjent f'materjali riċiklati u f'oġġetti magħmula minnhom**;
- tikkoopera mal-industrija biex tiżviluppa b'mod progressiv **sistemi armonizzati għar-rintraċċar u l-ġestjoni tal-informazzjoni dwar is-sustanzi** li jkunu identifikati bħala tali li johlqu tħassib u għal sustanzi rilevanti oħra, b'mod partikolari dawk li jhallu effetti kroniċi³⁹, u li **tidentifika dawk is-sustanzai fl-iskart**, f'sinergija mal-miżuri skont il-qafas ta' politika dwar il-prodotti sostenibbli u l-baži ta' data tal-ECHA dwar oġġetti li fihom sustanzi ta' tħassib serju hafna;
- Tipproponi li temenda l-**annessi għar-Regolament dwar Pollutanti Organiċi Persistenti**, f'konformità mal-aħħar progress xjentifiku u tekniku u l-obbligi internazzjonali skont il-Konvenzjoni ta' Stokkolma;
- Ittejjeb **il-klassifikazzjoni u l-immaniġġjar tal-iskart perikoluż** sabiex il-flussi tar-riċiklaġġ jinżammu nodfa, inkluż permezz ta' allinjament ulterjuri mal-klassifikazzjoni tas-sustanzi u t-taħlitiet kimiċi, meta jkun meħtieġ.

L-Istrateġija għas-Sostenibbiltà tas-Sustanzi Kimiċi li jmiss ser tindirizza ulterjorment l-interfaċċja bejn il-leġislazzjoni dwar is-sustanzi kimiċi, il-prodotti u l-iskart u ssahħa is-sinergiji mal-ekonomija ċirkolari.

4.3. Il-holqien ta' suq tal-UE li jiffunzjona sewwa għall-materja prima sekondarja

Il-materja prima sekondarja qed tiffaċċa għadd ta' sfidi f'kompetizzjoni ma' materja prima primarja għal raġunijiet mhux relatati biss mas-sikurezza tagħhom, iżda wkoll mal-prestazzjoni, id-disponibbiltà u l-kost tagħhom. Għadd ta' azzjonijiet previsti f'dan il-

³⁹ Kif identifikati skont ir-Regolament (KE) Nru 1272/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Diċembru 2008 dwar il-klassifikazzjoni, l-ittikkettar u l-imballaġġ tas-sustanzi u t-taħlitiet, li jemenda u jħassar id-Direttivi 67/548/KEE u 1999/45/KE, u li jemenda r-Regolament (KE) Nru 1907/2006, ĠU L 353, 31.12.2008, p. 1.

Pjan, b'mod partikolari l-introduzzjoni ta' rekwiżiti għall-**kontenut riċiklat** fil-prodotti, se jikkontribwixxu għall-prevenzjoni ta' diskrepanza bejn il-provvista u d-domanda ta' materja prima sekondarja u se jiżguraw l-espansjoni bla xkiel tas-settur tar-riċiklaġġ fl-UE. Barra minn hekk, biex jiġi stabbilit suq intern li jiffunzjona tajjeb għall-materja prima sekondarja, il-Kummissjoni se:

- tivvaluta l-ambitu ta' żvilupp ulterjuri għall-**kriterji mal-UE kollha dwar l-istatus ta' tmiem l-iskart-fil-każ ta' ċerti flussi tal-iskart** abbażi tal-monitoraġġ tal-applikazzjoni mill-Istati Membri tar-regoli riveduti dwar l-istatus ta' tmiem l-iskart u tal-prodotti sekondarji, u tappoġġja inizzjattivi transkonfinali għall-kooperazzjoni biex jiġu armonizzati l-kriterji nazzjonali tal-istatus ta' tmiem l-iskart u l-prodotti sekondarji;
- issaħħaħ ir-rwol tal-**istandardizzazzjoni** abbażi tal-valutazzjoni kontinwa tax-xogħol ta' standardizzazzjoni eżistenti fil-livelli nazzjonali, Ewropej u internazzjonali;
- tagħmel użu f'waqtu mir-restrizzjonijiet fuq l-użu ta' **sustanzi ta' thassib serju hafna f'oġġetti** għal każijiet fejn l-użu tas-sustanza jkun soġġett għal rekwiżit ta' awtorizzazzjoni, filwaqt li tkompli ttejjeb l-infurzar fil-fruntieri;
- tistma l-fattibbiltà tal-istabbiliment ta' **osservatorju tas-suq għal materjali sekondarji ewlenin**.

4.4. L-indirizzar tal-esportazzjonijiet tal-iskart mill-UE

Is-suq globali għall-iskart għaddej minn bidliet konsiderevoli. Fl-aħħar għaxar snin, miljuni ta' tunnelli ta' skart Ewropew ġew esportati lejn pajjiżi terzi, hafna drabi mingħajr kunsiderazzjoni suffiċjenti ta' trattament xieraq. F'hafna każijiet, l-esportazzjonijiet tal-iskart jirriżultaw kemm f'impatti negattivi fuq l-ambjent kif ukoll fuq is-saħħa fil-pajjiżi ta' destinazzjoni, u f'telf ta' riżorsi u ta' opportunitajiet ekonomiċi għall-industrija tar-riċiklaġġ fl-UE. Ir-restrizzjonijiet reċenti fuq l-importazzjoni introdotti minn xi pajjiżi terzi esponew id-dipendenza żejda tal-UE fuq it-trattament tal-iskart f'pajjiż barrani, iżda dawn immobilizzaw ukoll lill-industrija tar-riċiklaġġ biex iżżid il-kapaċità tagħha u żżid il-valur tagħha għall-iskart fl-UE.

Fid-dawl ta' dawn l-iżviluppi, u meta jitqies li l-vjeġġi illegali ta' skart jibqgħu sors ta' thassib, il-Kummissjoni se tiegħu azzjoni bil-għan li **tiżgura li l-UE ma tesportax l-isfidi tagħha dwar l-iskart lejn pajjiżi terzi**. Azzjonijiet dwar id-disinn tal-prodott, il-kwalità u s-sikurezza ta' materjali sekondarji u li jtejb u s-swieq tagħhom se jikkontribwixxu biex jagħmlu **"riċiklat fl-UE"** parametru referenzjarju għal materjali sekondarji ta' kwalità.

L-iffaċilitar tat-tnejjja għall-użu mill-ġdid u r-riċiklaġġ tal-iskart fl-UE se jkun imsahħaħ permezz ta' revizzjoni bir-reqqa tar-**regoli tal-UE dwar il-vjeġġi tal-iskart**⁴⁰. Ir-rieżami ser ikollu wkoll l-għan li **jirrestringi l-esportazzjonijiet tal-iskart li jikkawża impatti negattivi fuq l-ambjent u s-saħħa f'pajjiżi terzi** billi jiffoka fuq il-pajjiżi tad-destinazzjoni, il-flussi ta' skart problematiċi u t-tipi ta' operazzjonijiet ta' skart, u l-infurzar biex jiġu miġġielda l-vjeġġi illegali. Il-Kummissjoni ser tappoġġja wkoll miżuri ma' pajjiżi terzi f'livelli multilaterali, reġjonali u bilaterali biex **tissielet ir-reati ambjentali speċjalment fl-oqsma tal-esportazzjonijiet illegali u t-traffikar illiċitu**, u ssahħaħ il-**kontrolli tal-vjeġġi tal-iskart** u ttejjeb l-immaniġġjar sostenibbli tal-iskart f'dawn il-pajjiżi.

⁴⁰ Ir-Regolament (KE) Nru 1013/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Ġunju 14 ta' Ġunju 2006 dwar vjeġġi ta' skart (GU L 190, 12.7.2006, p. 1).

5. NAGHMLU Ċ-ĊIRKOLARITÀ TAĦDEM GHAN-NIES, GHAR-REĠJUNI U GHALL-BLIET

Mill-2012 sal-2018, l-ghadd ta' impjiegi marbuta mal-ekonomija ċirkolari fl-UE kiber b'5 % biex lahaq madwar 4 miljuni⁴¹. Iċ-ċirkolarità tista' tkun mistennija li jkollha effett nett pożittiv fuq il-ħolqien tal-impjiegi sakemm il-ħaddiema jiksbu l-ħiliet meħtieġa f'ekonomija ċirkolari. Il-potenzjal tal-ekonomija soċjali, li hija pijunier fil-ħolqien tal-impjiegi marbuta mal-ekonomija ċirkolari, se jkun xprunat aktar mill-benefiċċji reċiproki tal-appoġġ għat-tranzizzjoni ekoloġika u t-tiżiħ tal-inkluzjoni soċjali, b'mod partikolari taħt il-Pjan ta' Azzjoni biex jiġi implimentat il-**Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali**⁴².

Il-Kummissjoni se tiżgura li l-istrumenti tagħha li jappoġġaw il-ħiliet u l-ħolqien tal-impjiegi wkoll jikkontribwixxu biex titthaffet it-tranzizzjoni lejn ekonomija ċirkolari, inkluz fil-kuntest tal-aġġornament tal-**Aġenda tagħha għall-ħiliet**, it-tnedija ta' **Patt għall-ħiliet** bi shubiji bejn diversi partijiet ikkonċernati fuq skala kbira, u l-Pjan ta' Azzjoni għall-Ekonomija Soċjali. It-tiżiħ ulterjuri tal-investiment fis-sistemi tal-edukazzjoni u t-taħriġ u t-tagħlim tul il-ħajja, kif ukoll l-innovazzjoni soċjali u mudelli kummerċjali innovattivi taħt il-**Fond Soċjali Ewropew Plus**.

Il-Kummissjoni se tisfrutta wkoll il-potenzjal tal-istrumenti u l-fondi ta' finanzjament tal-UE biex tappoġġa l-investimenti meħtieġa fil-livell reġjonali u tiżgura li r-reġjuni kollha jibbenefikaw mit-tranzizzjoni. **Il-fondi tal-politika ta' koeżjoni**, flimkien mas-sensibilizzazzjoni, il-kooperazzjoni u l-bini tal-kapaċità, ser jgħinu lir-reġjuni jimplimentaw strateġiji tal-ekonomija ċirkolari u jsaħħu n-nisġa industrijali u l-ktajjen tal-valur tagħhom. Ser jitfasslu soluzzjonijiet tal-ekonomija ċirkolari għar-**reġjuni ultraperiferiċi u l-gżejjer**, minhabba d-dipendenza tagħhom fuq l-importazzjonijiet tar-riżorsi, il-ġenerazzjoni għolja tal-iskart li ġejja mit-turiżmu u l-esportazzjonijiet tal-iskart. Il-**Mekkaniżmu ta' Tranzizzjoni Ġusta**⁴³ propost bħala parti mill-Pjan ta' Investiment Ewropew għal Patt Ekoloġiku Sostenibbli se jkun jista' jappoġġa proġetti li jiffukaw fuq l-ekonomija ċirkolari.

L-**Inizjattiva Urbana Ewropea** proposta u l-**Inizjattiva ta' Sfida għall-Bliet Intelligenti u l-bliet u r-reġjuni Ċirkolari** ser jipprovdu assistenza ewlenija lill-bliet. L-ekonomija ċirkolari se tkun fost l-oqsma prijoritarji tal-**Ftehim dwar il-Bliet Ekoloġiċi**.

Il-**Pjattaforma Ewropea tal-Partijiet Ikkonċernati tal-Ekonomija Ċirkolari** ser tkompli tkun il-post fejn il-partijiet ikkonċernati jistgħu jiskambjaw l-informazzjoni.

6. AZZZJONIJIET TRAŻVERSALI

6.1. Iċ-ċirkolarità bħala prerekwizit għan-newtralità klimatika

Sabiex tintlaħaq in-newtralità klimatika, jeħtieġ li jiġu intensifikati s-sinergiji bejn iċ-ċirkolarità u n-newtralità klimatika. Il-Kummissjoni ser:

- tanalizza kif jista' jitkejjel b'mod sistematiku l-**impatt ta' iċ-ċirkolarità fuq il-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u l-adattament għaliha**;

⁴¹ https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=1&pcode=cei_cie010&language=en

⁴² COM(2020) 14 final

⁴³ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/mt/fs_20_39

- ittejjeb **l-istrumenti tal-immudellar biex jinhatfu l-benefiċċji tal-ekonomija ċirkolari għat-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-gassijiet li jikkawżaw l-effett serra** fil-livelli nazzjonali u tal-UE;
- issahhah **ir-rwol taċ-ċirkolarità fir-reviżjonijiet futuri tal-Pjanijiet Nazzjonali tal-Istati Membri dwar l-Enerġija u l-Klima** u f'politiki oħrajn dwar il-klima.

Flimkien mat-tnaqqis tal-emissjonijiet ta' gassijiet b'effett ta' serra, il-kisba tan-newtralità klimatika se tirrikjedi wkoll li l-karbonju jitneħħa mill-atmosfera, jintuża fl-ekonomija tagħna mingħajr ma jiġi rilaxxat, u jinhażen għal perjodi itwal ta' żmien. Din it-tneħħija tal-karbonju tista' tissejjes fuq in-natura, inkluż permezz tar-restawr tal-ekosistemi, il-protezzjoni tal-foresti u l-ġestjoni sostenibbli, l-afforestazzjoni u s-sekwestru tal-karbonju mill-art agrikola, jew inkella abbażi ta' ċirkolarità akbar, pereżempju, permezz ta' hażna fit-tul fil-kostruzzjoni tal-injam, l-użu mill-ġdid u l-hażna tal-karbonju fi prodotti bħall-mineralizzazzjoni fil-materjal tal-bini.

Biex **jiġi inċentivat l-użu tat-tneħħija tal-karbonju u ż-żieda fiċ-ċirkolarità tal-karbonju**, b'rispett shiħ tal-oġġettivi tal-bijodiversità, il-Kummissjoni se tesplora l-iżvilupp ta' **qafas regolatorju għaċ-ċertifikazzjoni ta' assorbimenti tal-karbonju** abbażi tal-kontabbiltà tal-karbonju robusta u trasparenti għall-monitoraġġ u l-verifika tal-awtentiċità tal-ġarr tal-karbonju.

6.2. Ikollna l-ekonomija t-tajba

L-aċċellerazzjoni tat-tranzizzjoni ekoloġika teħtieġ miżuri preċiżi izda deċiżivi biex l-ekonomija titmexxa lejn produzzjoni u xejriet ta' konsum aktar sostenibbli. Il-Kummissjoni diġà mbarkat fuq sensiela ta' inizzjattivi f'dan ir-rigward, inkluż **l-integrazzjoni tal-oġġettivi tal-ekonomija ċirkolari skont ir-Regolament dwar it-Tassonomija tal-UE**⁴⁴ u t-tweqqif ta' hidma preparatorja dwar il-kriterji tal-Ekotikketta tal-UE għall-prodotti finanzjarji. Il-Pjattaforma ta' Appoġġ għall-Finanzi tal-Ekonomija Ċirkolari ser tkompli toffri gwida lill-promoturi tal-proġetti dwar l-inċentivi ċirkolari, il-bini tal-kapaċità u l-ġestjoni tar-riskju. Strumenti finanzjarji tal-UE, bħal garanziji tal-SMEs taħt il-qafas attwali u InvestEU mill-2021, jimmobilizzaw finanzjament privat b'appoġġ għall-ekonomija ċirkolari. Il-Kummissjoni pproponiet ukoll **riżorsa proprja ġdida bbażata fuq l-ammont ta' skart mill-imballaġġ tal-plastik mhux irriċiklat** bħala kontribut għall-baġit tal-UE. Barra minn hekk, il-Kummissjoni ser:

- ittejjeb id-divulgazzjoni tad-data ambjentali mill-kumpaniji fir-rieżami li jmiss tad-direttiva dwar ir-rapportar mhux finanzjarju;
- tappoġġja **inizzjattiva mmexxija min-negozju biex jiġu żviluppati prinċipji tal-kontabbiltà ambjentali** li jikkomplementaw id-data finanzjarja b'data dwar il-prestazzjoni tal-ekonomija ċirkolari;
- Trawwem **l-integrazzjoni tal-kriterji tas-sostenibbiltà fl-istrategiji tan-negozju**, billi ttejjeb il-qafas ta' governanza korporattiva;
- tirrifletti l-oġġettivi marbuta mal-ekonomija ċirkolari bħala parti mill-**iffukar mill-ġdid tas-Semestru Ewropew** u fil-kuntest tar-reviżjoni li jmiss tal-**Linji Gwida dwar l-Għajnuna mill-Istat fil-qasam tal-ambjent u l-enerġija**;

⁴⁴ Is-sistema ta' klassifikazzjoni tal-UE għal attivitajiet ambjentalment sostenibbli: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/HIS/?uri=CELEX%3A52018PC0353>

- **tkompli tinkoraġġixxi l-applikazzjoni usa' fl-Istati Membri ta' strumenti ekonomiċi mfassla sewwa, bhat-tassazzjoni ambjentali, inklużi t-taxxi fuq il-landfills u l-inċinerazzjoni, kif ukoll tippermetti lill-Istati Membri jużaw ir-rati tat-taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) biex jippromwovu attivitajiet ta' ekonomija ċirkolari li jkunu mmirati lejn il-konsumaturi finali (eż. tiswija)**⁴⁵.

6.3. Nixprunaw it-tranzizzjoni permezz tar-riċerka, l-innovazzjoni u d-digitalizzazzjoni

In-negozji Ewropej huma fuq quddiem nett fl-innovazzjonijiet ċirkolari. Il-**Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali**, permezz tal-ispeċjalizzazzjoni intelligenti, **LIFE u Orizzont Ewropa** ser jużaw l-istrumenti tagħhom biex jikkomplementaw il-finanzjament privat għall-innovazzjoni u jappoġġjaw iċ-ċiklu sħiħ tal-innovazzjoni biex iwasslu soluzzjonijiet għas-suq. Orizzont Ewropa ser jappoġġja l-iżvilupp ta' indikaturi u data, materjali u prodotti godda, is-sostituzzjoni u l-eliminazzjoni ta' sustanzi perikolużi, mudelli ta' negozju ċirkolari, u teknoloġiji godda ta' produzzjoni u riċiklaġġ, inkluża l-esplorazzjoni tal-potenzjal tar-riċiklaġġ kimiku, filwaqt li jitqies ir-rwol tal-ġhodod diġitali biex jinkisbu għanijiet ċirkolari. Barra minn hekk, **l-Azzjonijiet Marie Skłodowska Curie** jistgħu jappoġġaw l-iżvilupp ta' hliet, taħriġ u mobilità tar-riċerkaturi f'dan il-qasam.

It-teknoloġiji diġitali jistgħu jsegwu l-vjaġġi ta' prodotti, komponenti u materjali u jagħmlu d-data li tirriżulta aċċessibbli b'mod sigur. **L-ispazju tad-data Ewropew għall-applikazzjonijiet ċirkolari intelligenti** msemija fit-taqsimha 2 se jipprovdi l-arkitettura u s-sistema ta' governanza biex jiġi xprunati l-applikazzjonijiet u s-servizzi bħall-passaporti tal-prodotti, l-immappjar tar-riżorsi u l-informazzjoni għall-konsumatur.

L-Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija se jikkoordina inizjattivi ta' innovazzjoni dwar l-ekonomija ċirkolari b'kollaborazzjoni mal-universitajiet, l-organizzazzjonijiet ta' riċerka, l-industrija u l-SMEs f'hdan il-**Komunitajiet ta' Għarfien u Innovazzjoni**.

Ir-**reġim għall-proprjetà intellettuali** jehtieg li jkun addattat għall-era diġitali u għat-tranzizzjoni ekoloġika u jappoġġja l-kompetittività tan-negozji tal-UE. Il-Kummissjoni ser tipproponi **Strateġija dwar il-Proprjetà Intellettuali** biex tiżgura li l-proprjetà intellettuali tibqa' fattur abilitanti ewleni għall-ekonomija ċirkolari u l-holqien ta' mudelli ta' negozju godda.

7. IMMEXXU L-ISFORZI FUQ LIVELL GLOBALI

L-Ewropa tista' tirnexxi biss jekk l-isforzi tagħha jixprunaw ukoll it-tranzizzjoni globali għal ekonomija ċirkolari, newtrali għall-klima u effiċjenti fl-użu tar-riżorsi. Hemm bżonn dejjem akbar li jiġi avvanzati d-diskussjonijiet dwar id-definizzjoni ta' "Spazju ta' Operazzjoni Sigur" fejn l-użu ta' diversi riżorsi naturali ma jaqbix ċerti limiti lokali, reġjonali jew globali u l-impatti ambjentali jibqgħu f'hdan il-limiti tal-pjaneta.

Għall-pajjiżi b'perspettiva ta' adeżjoni mal-UE, l-eqreb ġirien tagħna fin-Nofsinhar u fil-Lvant, l-ekonomiji emergenti u l-imsieħba ewlenin madwar id-dinja, il-mudelli

⁴⁵ Soġġetti għar-riżultat tal-proċedura leġislattiva li għaddeja bhalissa.

sostenibbli l-godda ser jifflu opportunitajiet, filwaqt li jsaħhu r-rabtiet man-negozji Ewropej⁴⁶.

Sabiex tappoġġja tranżizzjoni globali lejn ekonomija ċirkolari, il-Kummissjoni ser:

- tibni fuq l-Istrateġija Ewropea dwar il-Plastik, tmexxi l-isforzi fil-livell internazzjonali biex tilhaq **ftehim globali dwar il-plastik**, u thegħeġ l-adozzjoni tal-approċċ tal-ekonomija ċirkolari tal-UE dwar il-plastik;
- tipproponi Alleanza Globali għall-Ekonomija Ċirkolari biex tidentifika l-lakuni fl-għarfien u l-governanza fl-avvanz ta' ekonomija ċirkolari globali u tmexxi 'l quddiem inizzjattivi ta' shubija, inkluż ma' ekonomiji ewlenin;
- tesplora l-fattibbiltà tad-definizzjoni ta' **"Spazju Operattiv Sikur"** għall-użu tar-riżorsi naturali u tikkunsidra li jibdeu diskussjonijiet dwar **ftehim internazzjonali dwar il-ġestjoni tar-riżorsi naturali**;
- issawwar **shubija aktar b'saħħitha mal-Afrika** biex timmassimizza l-benefiċċji tat-tranżizzjoni ekoloġika u l-ekonomija ċirkolari;
- tiżgura li l-**Ftehimiet ta' Kummerċ Hieles** jirriflettu l-oġettivi msahha tal-ekonomija ċirkolari;
- tkompli tappoġġja l-ekonomija ċirkolari fil-**proċess ta' adeżjoni mal-Balkani tal-Punent**, fil-kuntest tad-djalogi ta' **politika, fil-fora u fil-ftehimiet ambjentali bilaterali, reġjonali u multilaterali tal-UE**, filwaqt li timmobilizza l-assistenza ta' qabel l-adeżjoni u l-programmi ta' viċinat, żvilupp u kooperazzjoni internazzjonali, inkluża l-Pjattaforma Internazzjonali dwar il-Finanzi Sostenibbli;
- iżżid l-**attivitajiet ta' komunikazzjoni**, inkluż permezz tad-diplomazija Ewropea dwar il-Patt Ekoloġiku u l-missjonijiet tal-Ekonomija Ċirkolari, u ssir hidma mal-Istati Membri tal-UE biex jittejjbu l-koordinazzjoni u l-isforzi kongunti għal ekonomija ċirkolari globali.

8. IL-MONITORAĠĠ TAL-PROGRESS

F'konformità mal-Patt Ekoloġiku Ewropew u l-Istrateġija Annwali dwar it-Tkabir Sostenibbli għall-2020⁴⁷, il-Kummissjoni ser **issaħħaħ il-monitoraġġ tal-pjanijiet u l-miżuri nazzjonali biex tithaffef it-tranżizzjoni għal ekonomija ċirkolari bħala parti mill-iffokar mill-ġdid tal-proċess tas-Semestru Ewropew lejn l-integrazzjoni ta' dimensjoni ta' sostenibbiltà aktar b'saħħitha**.

Il-Kummissjoni ser taġġorna l-**Qafas ta' Monitoraġġ għall-Ekonomija Ċirkolari**⁴⁸. Abbażi tal-istatistika Ewropea kemm jista' jkun, l-indikaturi godda ser iqisu l-oqsma ta' fokus f'dan il-pjan ta' azzjoni u l-interkonnessjonijiet bejn iċ-ċirkolarità, in-newtralità tal-karbonju u l-ambizzjoni ta' tniġġis żero. Fl-istess waqt, il-proġetti taħt Orizzont Ewropa u d-*data* ta' Copernicus ser itejbu l-metrika taċ-ċirkolarità f'diversi livelli li għadhom mhumix riflessi fl-istatistika uffċjali.

Se jissawru aktar ukoll **indikaturi dwar l-użu tar-riżorsi, inkluż il-konsum u l-impronti materjali** li jqisu l-konsum materjali u l-impatti ambjentali assoċjati mal-mudelli ta' produzzjoni u ta' konsum taġġna, u dawn se jkunu marbuta mal-monitoraġġ u

⁴⁶ SWD(2020) 100.

⁴⁷ COM (2019) 650 final.

⁴⁸ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/circular-economy/indicators/monitoring-framework>

l-valutazzjoni tal-progress lejn id-diżakkoppjament tat-tkabbir ekonomiku mill-użu tar-riżorsi u l-impatti tiegħu fl-UE u lil hinn minnha.

9. KONKLUŻJONI

It-tranżizzjoni tal-Ewropa lejn l-ekonomija ċirkolari ser tkun sistemika, profonda u trasformattiva. Xi drabi ser tkun ta' tfixkil, u għalhekk għandha tkun ġusta. Se tirrikjedi allinjament u kooperazzjoni tal-partijiet ikkonċernati kollha fil-livelli kollha - tal-UE, nazzjonali, reġjonali u lokali, u internazzjonali.

Għalhekk, il-Kummissjoni tistieden lill-istituzzjonijiet u l-korpi tal-UE biex japprovaw dan il-Pjan ta' Azzjoni u jikkontribwixxu b'mod attiv għall-implimentazzjoni tiegħu, u thegħegħ lill-Istati Membri jadottaw jew jaġġornaw l-istrateġiji, il-pjanijiet u l-miżuri tal-ekonomija ċirkolari nazzjonali tagħhom fid-dawl tal-ambizzjoni tagħha. Barra minn hekk, il-Kummissjoni ser tirrakkomanda li l-ekonomija ċirkolari tkun fost is-sugġetti għad-diskussjoni dwar il-ġejjieni tal-Ewropa u tema regolari tad-djalogu maċ-ċittadini.